

„Őseink nyomában” területi honismereti pályázat

2016

I. „Szülőföldem gyermekszemmel”

60 éve történt

Az 1956-os forradalom eseményei Egerben

Készítette: Füge Zénó

Garancz András

8.a

Felkészítő tanár:

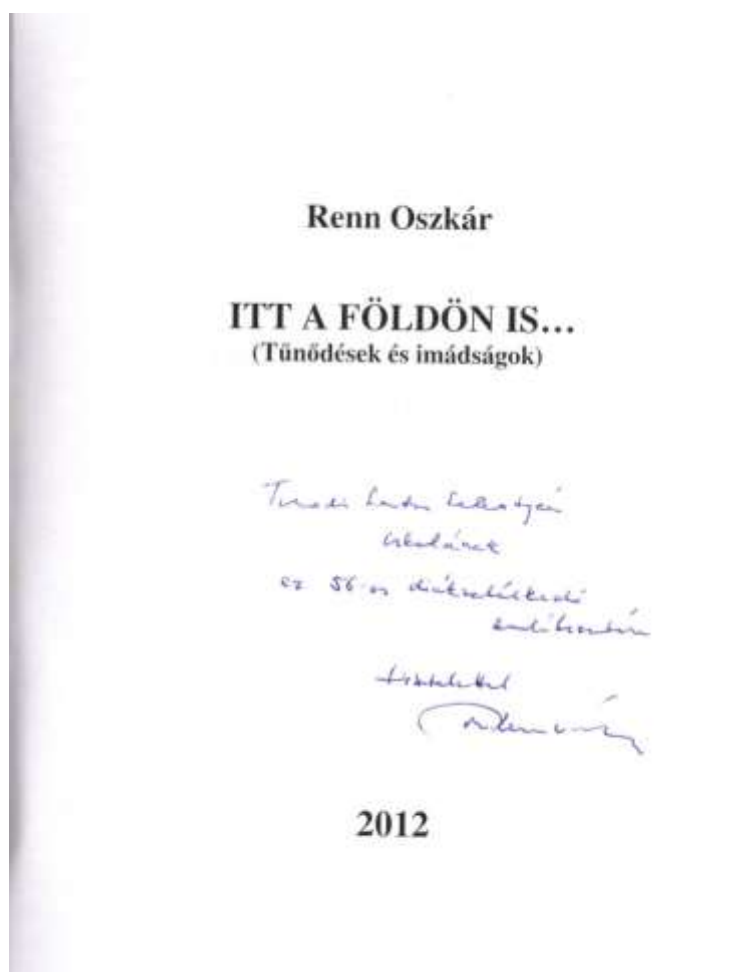
Katonáné Hajdu Ilona

Egri Balassi Bálint Általános Iskola Tinódi Sebestyén Tagiskolája

2016

Tartalom

1. Bevezető	2
2. A forradalom előzményei.....	3
3. A forradalom első napjai.....	5
4. A forradalom szervezetei	8
5. A szovjet katonai megszállás	10
6. Sortüzek Egerben	11
7. Záró gondolatok	13
8. Felhasznált irodalom	14

Köszönjük Dr. Renn Oszkárnak a dedikált könyvet.

1. Bevezető

Sokat gondolkoztunk, hogy milyen témában írjuk meg a dolgozatunkat. Nagyon szeretjük a történelmet, így nem is volt kérdéses, hogy e tantárggyal kapcsolatba álló témát fogunk választani. Ahogyan törtük a fejünket, felidézttük a kedves emlékeinket egy tavalyi történelem versenyről. Bár még tavaly nem tanultunk az 1956-os forradalomról és szabadságharcról, de már akkor megtetszett nekünk a téma. Leginkább az iskolánkba ellátogató szemtanúk hatottak ránk igazán. Ők az 56-os Szövetség Eger Heves Megyei Regionális Szervezetétől érkeztek: Dr. Csank István, Nyerges Andor, Markó Katalin, Dr. Renn Oszkár. Tiszteletreméltóak voltak a közvetlenségükkel és különös, hogy ezek az idős férfiak a tanár néniknek kezecskéztak.

Dr. Csank István, Nyerges Andor, Markó Katalin, Dr. Renn Oszkár

A versenyt nagyon élveztünk, második helyezést értünk el, és sok érdekes dolgot megtudtunk a vendégeinktől, amelyet dolgozatunk megírásakor felhasználtunk.

Ráadásul szülővárosunkban, Egerben mindennap látni szoktuk egy emlékművét, melyet minden évben meg is koszorúzunk.

---

¹ Emlékbizottságot hoz létre az egri önkormányzat, hogy méltóképpen ünnepleje meg a város az 1956-os forradalom és szabadságharc 60 éves évfordulóját. Elhangzott: külön figyelmet fordítanak a fiatalokra.
<http://www.tveger.hu/tag/1956/2016.02.25>.

Ez az országban legelsőként elhelyezett 1956-os emlékmű, Király Róbert alkotása 1994-ben egy krómacélból készült zászló és egy szikla található rajta, amelyen egy Márai Sándor idézet olvasható:

„Miért, hogy meghasadt az égbolt, mert egy nép azt mondta, elég volt!...”

<http://eger.wikimapia.org/2016.04.04>

Az is ösztönzött minket e téma kiválasztásában, hogy pontosan 60 éve történt ez az esemény. Dolgozatunkban az 1956-os forradalom és szabadságharc egri eseményeit dolgozzuk fel egy levéltári dokumentum és a tavaly megszerzett tapasztalatok alapján.

2. A forradalom előzményei

1956 nyarától - többek között az országos politikában bekövetkezett változásokat tükröző, illetve sürgető Irodalmi Újság és Szabad népbeli cikkek, valamint a Petőfi Kör előadásainak hatására - Heves megyében is egyre több helyen tartottak olyan értelmiségi összejöveteleket, ahol a korábbihoz képest sokkal nyíltabb és kritikusabb hangnemet használtak.

Október 18-án délután Egerben is hasonlóan új hangvétellű nyilvános összejövetelre úgynevezett értelmiségi ankéttra került sor, amelyet a Hazafias Népfront és a TTIT szervezet a szakszervezeti székház kultúrtermében. A bevezető előadást Boldizsár Iván, a Hétfői Hírlap főszerkesztője tartotta, majd hozzászólások következtek. A korabeli tudósítás szerint többek között kijelentette, hogy Rákosi Mátyás nem térhet vissza többet a politikai életbe. A hallgatóság nagy tapssal fogadta a jelentést.

Hasonló értelmiségi ankétára került sor október 20-án is, melyen a meghívott vendég Aczél Tamás író, újságíró, a Nagy Imre köré tömörülő értelmiségi ellenzék egyik vezető személyisége volt.

Október 21-én Eger is csatlakozott az iskolavárások azon sorába, ahol tanulóifjúság immár nyíltan fellépet körülményei megreformálása érdekében. A mozgalmas vasárnap délutáni összejövetel azzal kezdődött, több tucat főiskola hallgató létrehozta a Kossuth Kört, majd este egy nagygyűlés keretében felolvasták a kör memorandumát. Ennek egyik sarkalatos pontja újra fogalmazta a Dolgozó Ifjúság Szövetségéhez való viszonyukat. Megállapították, hogy a DISZ az egri főiskolán nem töltötte be a feladatát, ezért a vezetőségnek le kell mondania. Ezt az érintettek meg is tették, majd a jelenlévők úgy döntöttek, hogy elfogadják a szegediek kezdeményezését és egy új ifjúsági szervezetekbe tömörülnek, a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetségébe. ugyanakkor leszögezték, hogy a MEFESZ ifjúsága követi a pártot és eszmei alapja a marxizmus-leninizmus. Az éjszakába nyúló hosszú nap alatt még egy 12 pontból álló követelést is megfogalmaztak az oktatásügyi miniszter részére. A főiskola igazgatója, dr. Némedi Lajos nyilatkozatában közölte, hogy ő és a Főiskola Tanácsa a követelésekkel egyetért és a MEFESZ-t elismerik a főiskolai ifjúság szervezetének.

Október 22-én a legtöbb egyetemi városban diákgyűlésre került sor, ahol a résztvevők kimondták csatlakozásukat a MEFESZ-hez. A Budapesti Műszaki Egyetemen, ahol több felsőoktatási intézmény is képviseltette magát, megvitatták a szegedi MEFESZ-küldöttek által ismertett követeléseket. A kezdetben 10 pontból álló lista 16 ponttá bővült, amely már nemzeti függetlenséget és demokratikus szabadságjogokat követelt. Ezzel párhuzamosan több fővárosi felsőoktatási intézményben is megalakították a MEFESZ-szervezeteket és döntöttek a lengyelországi eseményekkel kapcsolatban másnapra meghirdetett rokonszenv-tüntetésen való részvétel mellett. Az október 23-i budapesti diáktüntetés általános népfelkelést robbantott ki.

3. A forradalom első napjai

Az **október 23-i** fővárosi fegyveres harc Egerre érintő közvetlen következménye az volt, hogy még aznap éjjel a honvédelmi miniszter Budapestre vezényelte az egri gépkocsizó lövészezred két zászlóalját az ezredparancsnok vezetésével. Az itthon maradt alakulat megbízott parancsnoka Jobb László főhadnagy, hadműveleti alosztályvezető lett. Az első napok a tanácstalanság és a várakozás jegyében teltek el a megyeszékhelyen. Nem csak a fővárosi eseményeket – Nagy Imre új kormányának megalakulását, Kádár János első titkárrá történő kinevezését, az első forradalmi, illetve munkástanácsok megalakulását -, hanem a régió ipari és munkásfellegváraiból, Miskolcra és az ózdi iparvidékről érkező híreket is nagy várakozással fogadták az emberek. Az ott történtek, miután azokat már személyesen is kommentálták az odavalósiak, közvetlen befolyással voltak az egri, illetve a megyei eseményekre.

Október 24-én este már kisebb demonstrációra került sor Eger belvárosában. Egy főleg diákokból álló társaság Kossuth nótákat énekelve és forradalmi jelszavakat skandálva végigvonult a Széchenyi utcán.

http://maimanohaz.blog.hu/2013/10/23/erich_lessing_1956_kepekben 2016.03.03

Október 25-én diákküldöttek érkeztek Egerbe Budapestről, Miskolcra és Szegedről, valamint „munkásküldöttek” jöttek a közeli borsodi ipari településekről: Ózdról és Borsodnádásdról. Este újabb tüntetésre került sor, melyen nagyrészt a pedagógiai főiskola

hallgatói, illetve a Dobó István Gimnázium diákjai, tanárai vettek részt, akik szovjetellenes jelszavakat hangoztatva nemzeti színű szalagot tűztek a sapkájukra.

Október 26-án már komolyabb megmozdulások voltak Egerben, melyek nyomán a közterekről, középületekről eltűntek a kommunista szimbólumok. Délelőtt ledöntötték és kivontatták az utcára a Népkerthben álló szovjet katonai emlékművet. Délután a Vorosilov téren lévő szobrot döntötték le, majd a több száz fős tömeg a főiskola felé vonult. Mivel a hangulat igen felforrósodott – már az ÁVH lefegyverzését követelték -, a pártbizottság és a szakszervezet részéről küldöttség érkezett a MEFESZ vezetőihez, hogy akadályozzák meg a tüntetés elkallódását. A főiskolások bekapcsolódtak a tömegdemonstrációba és az élére álltak a Széchenyi úton végighaladó, majd a Petőfi szoborhoz vonuló tömegnek. Egy kisebb csoport azonban elvált és a nyomdába ment, ahol röplapokat kezdett nyomtatni. Az este folyamán a megyei pártbizottság köszönetét fejezte ki a főiskolásoknak, hogy sikerült kordában tartaniuk az indulatokat, a városi rendőrség pedig folyamatosan kapcsolattartást ajánlott a MEFESZ-nek. Ezzel párhuzamosan megkezdődött a főiskolások ellátása védelmi fegyverekkel. A fegyveres diákság Czaga István főhadnagy, a katonai tanszék oktatója.

Október 27-e fordulatot hozott az egri forradalmi események menetében. A történetek felgyorsításához nagymértékben hozzájárultak az Ózdról és Miskolcra három-négy teherautóval érkezett felkelők. Az igen heterogén összetételű társaság - több forrás szerint szökött fegyencek is voltak közöttük - célja a fővárosi harcokba való bekapcsolódás volt, a hevesi megyeszékhelyet pedig inkább csak fegyverszerzés céljából ejtették útba. Mivel egy részük ittas állapotban volt, hangoskodásukkal parázs hangulatot idéztek elő a városban, egyre több egri lakos is csatlakozott hozzájuk fegyvert és az ÁVH feloszlását követelve.

A helyzet válságosra fordult, s emiatt a városi rendőrkapitányságról Vince és Szabó századosok felkeresték a főiskolán Bíró Lajost, a MEFESZ elnökhelyettesét, hogy a város közrendjének biztosításáról, illetve a ÁVH sorsáról tárgyaljanak. Ez utóbbival kapcsolatban megállapodtak, hogy az ÁVH-sok elhagyják a várost - az ÁVH megyei egysége már ezt megelőzően, az éjjeli órákban megkezdte az épület kiürítését. A miskolci államvédelem felszólítására - Miskolcon ekkor már feloszlott az ÁVH - az egriek csoportokba verődve a Bükk erdeibe menekültek. (Időközben az ÁVH épületét elfoglalta egy független fegyveres csoport, amelynek a vezetője Tompa András rendőr százados, a vasútbiztosító tiszti őrs parancsnoka, tagjai pedig AKÖV-dolgozók - többek között Bartók László, Mata József és Rózsa Kálmán - voltak.)

Nem sokkal később a főiskolán újabb megbeszélésre került sor, amelyen részt vett Némedi Lajos, a főiskola igazgatója, Bíró Lajos és Törös Károly főiskolai tanárok, Körmöczi József alezredes, a városi rendőrkapitányság vezetője, valamint Molnár (keresztneve a dokumentumokból nem derült ki), Heverdle István és Tompa András rendőr századosok. Ezen az értekezleten merült fel először egy városvédelmi bizottság felállítása, amelybe - a jelenlévők által képviselt intézményeken kívül - a honvédséget is be kívánták vonni. Ez ügyben hamarosan tárgyalásokat is folytattak a laktanyában, s ígéretet kaptak arra, hogy a honvédség teljes egészében bekapcsolódik a város rendjének és közbiztonságának a fenntartásába. Ezt követően a megyei pártbizottság épületében megalakult Eger Városvédelmi Bizottsága, amelynek pártbizottsági tagok, a megyei és városi tanács funkcionáriusai, rendőrök, katonák, szakszervezeti, DISZ- és MEFESZ-vezetők lettek a tagjai. A szervezet székhelye előbb a pártházban, majd - aznap estétől - a főiskolán volt.

Az intézkedés sürgősségét teljes egészében igazolták az utcán zajló események, ugyanis súlyos incidens alakult ki a városi, illetve a járási pártháznál. Ezen a környéken tartózkodtak azok a fegyveres ózdiak (kb. 30 fő), akik nem akarták elhagyni a várost. A csoport eltávolítására Andrásfi Jenő hadnagy kapott megbízást, akinek az volt a terve, hogy kivezeti a felkelők teherautóit a városból. Alig haladtak azonban néhány métert, amikor a csoportból valaki elvette a hadnagy géppisztolyát, aki erre pisztolyt rántott, s menekülés közben többször a levegőbe lőtt, majd bemenekült a közelben lévő pártházba, ahol bezárták és eltorlaszolták utána az ajtót. Az ózdiak és a közelben tartózkodó helybeliek (ekkorra már az AKÖV dolgozói is megérkeztek Mata József vezetésével) a pártházhoz vonultak, és "a tömegbe lövő" hadnagy kiadatását követelték. Az indulatok odáig fajultak, hogy a pártház védői és a kint lévő tömeg között tűzpárbaj alakult ki, amely szerencsére nem követelt áldozatokat. A városvédelmi bizottság harckocsit vezényelt az épület elé, majd a lövöldöző ózdiak egy részét a járőrök összeszedték, és lefegyverezték. Egyes források szerint erre az ózdi munkástanács megfenyegette a várost, hogy ha nem engedik szabadon az elfogottakat, és nem adják ki Andrásfit, szétlövik Egert. Így Andrásfi - a rendelkezésünkre álló dokumentumokból pontosan nem tisztázható körülmények között - kikerült a pártházból. Miután megjelent az utcán, lincshangulat alakult ki, a hadnagyot az úttesten vonszolták, és szélsőséges elemek a felakasztását követelték. Végül Bíró Lajosnak, a városvédelmi bizottság egyik vezetőjének a közbelépése mentette meg a hadnagy életét. Az ő utasítására főiskolások és fegyveres nemzetőrök mentették ki a szerencsétlenül járt embert a tömegből, akit kórházba szállítottak;

onnan is nehezen sikerült eltávolítani a felelősségre vonását követelőket. Később a városvédelmi bizottság intézkedésére Andrásfi hadnagyot Miskolcra szállították.

4. A forradalom szervezetei

A kommunista diktatúra formai elemeinek eltüntetése, megsemmisítése után – néhol azzal egy időben – a tartalmi feladaton, azaz az intézményrendszer átalakításán, hitelessé tételén volt a sor. Az országban több helyen a forradalom első óráiban, spontán módon létrejöttek az új szervezetek. Október 30-án a kormány hivatalosan is elismerte a forradalomban létrejött helyi önkormányzati szerveket. Egerben ezen a téren is a borsodiak léptek fel kezdeményezőleg. Október 26-án a koradélutáni órákban miskolci küldöttek – munkások, ifjúsági- és tömegszervezetek, valamint a karhatalom képviselői – egri helyi szervezetek képviselőivel megjelentek a Heves Megyei Pártbizottság székházában és azzal a javaslattal fordultak a megye pártvezetőihez, hogy alakítsák meg Egerben, valamint a megye egész területén az övékhez hasonló dolgozók tanácsát és fogadják el Miskolc város követelését, melyek az alábbiak voltak:

- 1. A szovjet hadsereg azonnal vonuljon ki az országból.**
- 2. Új magyar kormányt.**
- 3. Sztrájkjogot a munkásságnak.**
- 4. Teljes amnesztiát a forradalomban részt vett magyaroknak.**

A párt végrehajtó-bizottsága – Komócsin Mihály, megyei első titkár javaslatára – egyhangúan elfogadta a követeléseket azzal az egyetlen módosítással, hogy sztrájkra nem kerülhet sor. Ezután megalakult Eger város Dolgozó Tanácsa is. Legfontosabb feladatának a rend és a nyugalom megőrzését tekintette. Egyben felhívta Heves megye lakosságát, hogy a miskolci és az egri példa nyomán minden területen alakítsák meg a maguk munkás-dolgozó tanácsait. Az elkövetkező időszak a lázas szervezkedés jegyében telt mind a munkahelyek munkástanácsainak, mind a városközponti irányító szervezetének a megalakítását illetően. Eger város Forradalmi Nemzeti Tanácsát október 28-án a munkástanácsok küldöttei hozták létre, kezdeményezője pedig a főiskola épületében ekkorra kialakult új hatalmi elit lett.

A rendelkezésünkre álló adatok alapján a következő bizottságok jöttek létre az alábbi összetétellel:

Védelmi bizottság

Elnök: Jobb László

Jogügyi bizottság

Elnök: dr. Baranyai Ferenc, dr. Kállai Attila

Közellátási bizottság

Elnök: dr. Bajnok Dezső

Sztrájkbizottság

Elnök: Bárdos Rezső

Mezőgazdasági bizottság

Elnök: Varjú Miklós

Eger város Forradalmi Nemzeti Tanácsa legsürgetőbb feladatának a város közrendjének és közbiztonságának a megteremtését tekintette. Ennek érdekében október 29-én felhívással fordult a lakossághoz, melyben közzé tette, hogy Eger város területén lőfegyvert csak a forradalmi tanács fegyverviselési engedélyével lehet tartani.

http://www.fotomuveszet.net/korabbi_szamok/200702/az_1956os_forradalom_kepei?PHPSESSID=8ae60d57107f4a2ccb6d6f7132a35bd5 2016.03.03

5. A szovjet katonai megszállás

A szovjet hadsereg november 4-én délutántól kezdődően akadály és különösebb fegyveres incidens nélkül szállta meg a megyét. Bár több helyen, különösen ahol a közelben honvédségi alakulat tartózkodott, az emberek első reakciója az ellenállás volt, ettől azonban rövid időn belül – a lehetőségek átgondolása után – mindenhol elálltak.

Az intervenciós csapatok Mezőkövesd irányából közelítették meg a megyeszékhelyt és a késő délutáni órákban kb. 30 harckocsival vonultak be a városba. A harckocsik erőt demonstrálva többször is végig dübörögtek Eger szűk történelmi utcáin.

Az eseményre reagálva a Szabad Eger Rádióban beolvasták Götzinger Károly egyetemi hallgató felhívását magyar, francia, angol, német és orosz nyelven.

A szovjet katonai invázió hírére – néhány fanatikus kommunista kivételével – megdöbbenve és kétségbeesve fogadták az emberek. Elkeseredésükben néhányan benzines palackokat készítettek, illetve – túszejtő akció gyanánt – kommunistákat tartóztattak le a városban és feldúlták az MSZMP helyi szervezetének helyiségét. Eger város Forradalmi Nemzeti Tanácsa Védelmi bizottságának tagjai előbb úgy döntöttek, hogy felveszik a harcot az intervencióval szemben, rövid időn belül azonban belátták a küzdelem kilátástalanságát, veszélyességét és elálltak a tervtől. Legtovább a Holczer-féle tiszti csapat latolgatta az esélyeket, de végül ők is meghátráltak. Czaga István főhadnagy és Tompa András Rendőr százados vezetésével egy fegyveres csapat – zömükben főiskolások és a kövösök – kivonultak partizánharcot folytatni a Bükk hegységbe, de fegyveres harcba ők sem keveredtek.

A szovjet katonai parancsnokság a Rendőrség épületében rendezkedett be, és parancsnok /Poljakov ezredes/ felvette a kapcsolatot a városvezetéssel, Eger város Forradalmi Nemzeti Tanácsának képviselőivel, így többek között Bíró Lajossal. A szovjet városparancsnok olyan bizalmat táplált Bíró iránt, hogy fegyverrel látta el őket és gépkocsit, valamint megfelelő papírokat biztosított nekik miskolci útjukhoz. November 5-én a szovjet katonai parancsnokságon megjelenő városi kommunista funkcionáriusokat /többek között Putnoki Lászlót/ viszont bizalmatlanul fogadta, s amikor a volt MDP székházát körbejárta, meglepő tájékozottsággal számolt be a volt állampárt viselt dolgairól. Nem adott segítséget a rendőrség megszervezéséhez, illetve a fogva tartott kommunisták kiszabadításához sem. Erre a város prominens kommunistái felkeresték az alakulat Gödöllőn állomásozó parancsnokságát,

ahonnan a helyzet tisztázására Egerbe érkezett egy szovjet vezérőrnagy, s leváltotta a renitenskedő városparancsnokot. Az új elöljáró mellé már egy kommunista egri tolmácsot adtak. Kiszabadították a fogvatartott pártfunkcionáriusokat és szovjet katonai biztosítással megkezdődtek az MSZMP első, városi járási, megyei értekezletei, végül elkezdődhetett a karhatalom zavartalan szervezése is. Az új szovjet katonai parancsnok állítólag kijelentette: a kommunisták feladata a tömegek bizalmának visszaszerzése, abban ők már nem tudtak segíteni.

Dr. Csank István megkoszorúzza a Gárdonyi Géza Színház falán elhelyezett emléktáblát
Azoknak a bátor egri nőknek állít emléket, akik 1956. december 10-én a forradalom eszméiért tüntettek.

6. Sortüzek Egerben

A forradalom időszakában, majd azt követően végrehajtott megtorló intézkedések az 1956. október 23-át megelőző időszakban alkalmazott erőszak egyenes folytatását képezik. Az elrettentés, a visszatartás és a megtorlás - 1956-ot megelőzően tapasztalt módszerei - fedezhetőek fel az október 23-án és azt követően hozott politikai döntésekben, és az ezek végrehajtását célzó intézkedésekben is. Ennek fő formái a védtelen, fegyvertelen lakosság ellen irányuló megtorló sortüzek, a lefegyverzett felkelők, polgári lakosok elfogása, helyszínen történő kivégzése, a céltalan, kellő előkészítés nélkül végrehajtott pusztító erejű támadások voltak. Egerben munkástanácsok küldöttei is csatlakoztak az országos sztrájkhoz. A sztrájk előestéjén, illetve másnap - december 11-én - a városban tüntetésre került sor. A tömeg egy röplap megfogalmazása, majd kinyomtatása céljából a Heves megyei nyomda épületéhez ment. A nyomda őrzésére kirendelt karhatalmi szakasz láttán a tömeg először feloszlott. Nem sokkal később miután két fiatalembert megsebesítettek – két rendőrtisztet

² <http://www.tveger.hu/tag/1956/> 2016.04.04

sorsára hagyva – a katonák visszavonultak. Ekkor érkezett meg hívásra Budapestről egy válogatott raj élén Gyurkó Lajos vezérőrnagy, aki Kecskemét, Tiszakécske és több település után Egerben, a Széchenyi úton is belelőtt, illetve belelövetett a tömegbe. A karhatalmisták sortüze oltotta ki a 15 éves Uza Sámuel és a 22 éves Dezsán József életét, illetve többen megsebesültek. Gyurkó a városban lévő karhatalmi erőket határozottabb fellépésre utasította. Másnap a főutcán csoportosuló lakosok ellen kivezényelt karhatalmisták minden előzmény és főleg ok nélkül megnyitották a tüzet, melynek következtében hatan meghaltak és 19-en megsebesültek.

<http://www.tveger.hu/tag/emlektabl/> 2016.04.04

Nyerges Andor elmondása szerint a hatalom azért látta szükségesnek a sortüzeket, mert a forradalom nem ért véget novemberben, volt, ahol 1957-ben tudták csak a munkás- nemzeti és forradalmi tanácsokat fölszámolni. Máiig nem tudni, hogy pontosan mennyien haltak meg Egerben a Széchenyi utcán, mivel hatósági vizsgálat nem volt, hiába követelték a volt 56-osok, hogy ez történjen meg. Nyerges Andor bácsi elmondta, hogy a rendszerváltás után volt egy sortüz per, amelyben végül is senkit nem találtak bűnösnek, katonai vezetőket soha nem vontak eljárás alá. Reméli, hogy soha többé nem történhet hazánkban ilyen szörnyűség.

<http://www.tveger.hu> 2016.04.04

7. Záró gondolatok

A dolgozat megírása közben rengeteg sok új dolgot tudtunk meg az Egerben zajlott eseményekről az 1956-os forradalom során. Nagyon érdekesnek találtuk a levéltári dokumentumot, és az ott szereplő utcanévek alapján körbe is jártuk Egert. Eközben minden helyszínen elképzeltük az ott zajló eseményeket. Minden tüntetést, sztrájkot felidézünk magunkban. Sajnos „csak” kötetlenül tudtunk beszélgetni az élő szemtanúkkal. Kaptunk egy dedikált, saját visszaemlékezéseit tartalmazó könyvet Dr. Renn Oszkártól. Reméljük, hogy lesz még lehetőségünk, hogy interjút készíthessünk az egri '56-osokkal. Gratulálunk Dr. Csank Istvánnak (közel 90 éves, azt mondta ő a legöregebb), az 56-os Szövetség Heves Megyei Szervezetének elnökségi tagjának, aki március 15-e alkalmából a „Magyar Ezüst Érdemkereszt” kitüntetés „Polgári Tagozatát” vehette át köztársasági elnöktől.

„Emberek ne felejtsetek! A tv-adásban közvetített vad embertaposás, az októberi rendőrattak, a médiaroham, bennem is újra nyitották az 1957. február 20.-át, régen az emlékezésem fekete napot. Reggel az előadásokra siető hallgatók között futó tűzként terjedt a zászlós provokáció híre, mert, hogy az, arról a diákság szentül meg volt győzködve. Egy órán belül a diákcsínyes válaszlépés alig hihető, groteszk képet mutatott. A diákszállók ablakaiba lakók minden piros színű tárgyat kiakasztottak, ami a szobákba fellelhető volt. Akkor, néhányan az ötödévesek közül már sejtettük, hogy ezt nem ússzuk meg. Egy órán belül, előbb csak egy teherautóval, majd később egy fél hadseregnyi, ponyvás teherautókról leugró pufajkás, géppisztolyos karhatalmista szállta meg az egyetemet és sorban kutatták át a diákszállót.

- *Jöjjön!- Intett a lépcsőről elégedetten a névolvasó és másodmagával karon fogott.*

Még remegni, félni, rettegni sem volt időm, mert a gondolkodást már az első hatalmas ütés kiverte a fejemből. Ösztönszerűen védtem testem lágyabb részeit összefogott karjaimmal. A verésben váltották egymást, önmagukat és társukat hergelték trágárságok özönével.

- *Ne kíméljétek őket! A k..va anyjukat! Ismerjék meg jól a proletárhatalmat az egyetemista urak.*

A fenyítés után már többen feküdtünk a padlón félig tudatzavarosra verve. Nem emlékeztem, hogy valamikor is valaki megkérdezte volna, hogy ki vagyok? mit tettem? Kinek ártottam? Megaláztatásom éjszakájának pillanatai, 1957. február 20-i letartóztatásom tanúságai ötven év után sem felejthetőek.” Dr. Renn Oszkár

8. Felhasznált irodalom

- Renn Oszkár: Itt a földön is... (Tűnődések és imádságok). Eger, 2012.
- Levéltári dokumentumok másolatai, amelyet az '56-osoktól kaptunk
- http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/sortuzek_1956a/
- **Cseh Zita: Az 1956-os forradalom eseményei Egerben /az előzményektől a szovjet megszállásig/** <http://friendsofhungary.hu/1956-10-23-emlekezés-az-1956-os-forradalomra-interju-miska-janossal/>
- <http://mult-kor.hu/cikk.php?id=15841>
- <http://www.tveger.hu> 2016.04.04
- <http://tortenelemcikkek.hu/node/159> 2016.04.04
- <http://eger.wikimapia.org/> 2016.04.04

<http://tortenelemcikkek.hu/node/159> 2016.04.04